

Pět let od založení mikroregionu Nechanicko

Každé výročí je zamyšlením nad událostmi, které svým významem napovídají, nakolik uplynulé období bylo úspěšné nebo nikoliv. Našemu mikroregionu je 5 roků, což není mnoho a není tudíž ani důvod k mimořádným oslavám. Slaví se jiná významnější výročí a mikroregion je především o spolupráci mezi obcemi. Jeho význam a poslání tkví ve vzájemné pomoci a vystupování skupiny obcí, jejichž požadavky nejsou vyslyšeny.

Je všeobecně známo, že po reorganizaci veřejné správy a zrušení okresních úřadů vznikla doslova propast mezi malými obcemi a jejich nadřízenými složkami. Pověřené obce sice vykonávají z hlediska státu a státní správy některé činnosti, ale to je vše. Na obce jsou přesouvány další povinnosti, ovšem bez ohledu na finanční náklady. Dotační politika je zaměřena na větší nebo velké celky a krásné heslo "obnova venkova" zůstává pouhou proklamací. Obec, která hospodář jen s určenými daňovými výnosy, je odsouzena jen k nejnětější údržbě obecního majetku a zajištění základního provozu.

Tyto skutečnosti nás přivedly k myšlence založit sdružení obcí - mikroregion, který bude vystupovat jako celek v mezích daných zákonem

o obcích. Možnosti získat dotace pro jednotlivé obce, pokud o ně žádaly, se podařilo využít a jejich vyhodnocení za rok 2006 bylo zveřejněné v posledním čísle zpravodaje. Projekt bezdrátového internetu a rozhlasu pro celý mikroregion byl úspěšně dokončen s využitím dotace z Evropské unie, krajského úřadu, vlády a v neposlední řadě příspěvím obcí.

Jak dále? V současné době se nabízí využití programu „Leader“ pro společný postup mikroregionů. V podstatě se jedná o společný postup tzv. MAS (místní akční skupiny), která je složena nejen z obcí a mikroregionů, ale také z podnikatelů a neziskového sektoru, při získání dotací z Evropské Unie. Především o tom jednáme s mikroreg. Urbanická brázda (Praskačka) a mikroreg. Obec památkové zóny 1866 (Všestary). Spolu s naším mikroregionem zahrnují tato tři sdružení více než 18 tisíc obyvatel. Předpokladem pro vstup do uvedeného programu je minimálně 10 tisíc obyvatel, které jednotlivé mikroregiony nesplňují. Nezbytvá však než dále jednat a pokusit se o založení této Místní Akční Skupiny na našem území a společnými silami se pokusit dosáhnout na dotace z nabídnutého programu.

Bedřich Moder, předseda

Průvodce po Naučné stezce

Bitva u Hradce Králové

3. 7. 1866 - jižní křídlo

Vydal Komitét pro udržování památek z války roku 1866, Eliščíno nábreží 465, Hradec Králové 500 01. Publikaci lze zakoupit v obcích, které se podílely na spolufinancování - Nechanice, Mokrovousy a Třesovice nebo u Pavla Mrkvičky, tel. 731 484 019, publikace@1866.cz.

další publikace na www.1866.cz

To Nechanice nepamatují

1. společenské setkání a prezentace zájmových spolků, klubů a občanských sdružení Mikroregionu Nechanicko konané 23. - 26. listopadu 2006 v Kulturním domě v Nechanicích proběhlo mimořádně úspěšně. Chtěl bych se proto podělit se čtenáři Zpravodaje o své dojmy z akce, která nemá v Nechanicích obdoby.

Již při vstupu do budovy mě zaujala videoprojekce velitele místního sboru dobrovolných hasičů Jana Galáska tematicky zaměřená na všestrannou činnost sboru. V přízemí se prezentovaly spolky a kluby, zatímco v prvním patře umístili soukromí prodejci své výrobky zaměřené převážně k blížícím se Vánocům.

Páteční odpoledne patřilo školní mládeži nejen z našeho mikroregionu, ale též z partnerských svazků obcí „Urbanická brázda“ a „Obce památkové zóny 1866“. Sešlo se tu na

dobré tři stovky školáků, kteří si podrobně prohlédli svědomitě připravené různorodé expozice. Zároveň se obraceli na přítomné vystavovatele se všetečnými dotazy. Jejich odpovědi si poznamenávali do předem připraveného naučného kvízu, který byl sestaven zástupci jednotlivých prezentujících se organizací. Při hodnocení odpovědí se organizátoři nejednou opravdu pobavili. Asi jedna z nejpозорuhodnějších odpovědí zněla: kynologie je nauka o kinu.

Zbývající část odpoledne a oba další víkendové dny poté patřily veřejnosti. Zajímavé bylo sobotní odpoledne, kdy členové některých zúčastněných spolků předvedli praktické ukázkou ze své odborné a zájmové činnosti. Mohli jsme shlédnout agility neboli „psí parkur“, ukázkou z jezdeckého sportu i aktivity chovatelů holubů. ... pokračování na str.2

Oddíl skautů „Lišáci“, ze Stěžer na listopadovém setkání spolků Nechanicka.

Zpráva ze služební cesty euromanažera a regionálních partnerů

Euromanažerky Jaroslava Nekvasilová, Jana Rejlová a Helena Vanická v rámci projektu Královéhradeckého kraje „Evropské projektové centrum - budování partnerství“ působí na území svazků obcí Brada, Lázeňský mikroregion, Nechanicko, Obce PZ 1866, Podchlumí, Urbanická brázda a města Hořice. Jedná se o regiony, kde bylo doposavad realizováno velmi málo projektů spolufinancovaných z prostředků Evropské unie. Z tohoto důvodu euromanažerky v rámci nového projektu „Aktivity Královéhradeckého kraje v oblasti rozvoje II“ zorganizovaly pro zástupce svých obcí služební cestu do Strážnice a Skalice (Slovenská republika).

Účelem cesty bylo zvýšit administrativní a absorpční kapacitu zúčastněných obcí a svazků obcí Královéhradeckého kraje a připravit obce a svazky obcí na čerpání financí ze strukturálních fondů EU.

Cesta se uskutečnila ve dnech 5. - 7. října 2006. První den programu byl věnován prezentacím našich part-

nerů, kterými byli Obecně prospěšná společnost Bařtův kanál, město Skalica a město Hodonín. Zástupci partnerů nás podrobně seznámili se svými projekty, ze způsobem a úskalími jejich přípravy a realizace, s jejich strategickým plánováním a se zaváděním projektového řízení do managementu obcí a svazků obcí.

Druhý den cesty byl věnován odborným exkurzím, kdy jsme se ve Veselí nad Moravou a Skalici seznámili s výsledky a fungováním některých představených projektů. Nejprve jsme navštívili přístaviště ve Veselí nad Moravou, kde nás ředitel o.p.s. Bařtův kanál Vojtěch Bártek provedl a podal výklad k projektům realizovaným pro rozvoj turistiky a cestovního ruchu na Bařtově kanálu. Poté jsme se autobusem přesunuli na Slovensko do Skalice, kde nás očekávali zástupci města a Turistické informační kanceláře (výsledek projektu „Výlet do historie města Skalica“), kteří poskytovali odborný výklad k představovaným projektům.

Největším projektem města Skalica je „Městský cestovní ruch v Skalici“, který zahrnuje rekonstrukci náměstí, centra města a přílehlých ulic. Jedná se o realizaci projektu financovaného ERDE, státním rozpočtem SR a městem Skalica v celkovém objemu 211 mil. SK. Projekt byl v době návštěvy ve fázi realizace, termín dokončení stanoven na podzim 2008. Dále jsme navštívili Rotundu sv. Juraja, jejíž okolí byl upraveno v rámci grantového schématu Rozvoj cestovního ruchu programu Phare. Věž kostela sv. Michala - schodiště a vyhlídková věž byly rovněž upraveny v rámci grantového schématu Rozvoj cestovního ruchu programu Phare. Františkánský klášter - tamní vinotéka byla zřízena v rámci projektu Imagine ACTION programu Ecos Ouverture. Celý areál byl postupně zrekonstruován městem Skalica jako místo konání kulturních akcí. V roce 2006 se zde uskutečnila řada kulturních výměn v rámci projektů Iniciativy Interreg IIIA. Během těchto exkurzí

se zúčastnění prostřednictvím dotazů podrobněji seznamovali s průběhem a úskalími realizace.

Projekt města Skalica - „Městský cestovní ruch v Skalici“ a s ním související zahájené či připravované projekty nás zaujaly natolik, že bylo se zástupci města jednáno o možnosti dalších návštěv, při nichž bychom nejen shlédli pokračování jejich projektů, ale jednali bychom též o možném partnerství mezi našimi regiony.

Zúčastněné svazky obcí se dohodly na další spolupráci - společných pracovních setkáních, výměně zkušeností se zakládáním Místních akčních skupin (MAS) a zapojování neziskového sektoru do rozvoje regionů.

Účastníci všechny získané zkušenosti z oblastí - čerpání fondů EU, zavádění strategického plánování a projektového řízení, přeshraniční spolupráce, budování partnerství - využijí při přípravě svých projektů a při dalším řízení rozvoje obcí a svazků obcí.

Ing. Jana Rejlová, euromanažerka

To Nechanice nepamatují - první setkání spolků regionu

... pokračování ze str. 1

Sami pořadatelé tak velký zájem veřejnosti nepředpokládali a byli jím mile překvapeni. Bylo opravdu na co se dívat, co nového a zajímavého objevovat a v čem se i poučit.

Navštívil jsem výstavu v sobotu a chvíli se snažil spočítat návštěvníky. Vyšlo mi, že každou minutu přicházelo v průměru pět osob. Škoda, že nikoho z pořadatelů nenapadlo, aby připravil u vchodu cosi jako prezenční listinu, nebo pamětní knihu pro zaznamenání dojmů návštěvníků. Možná by se organizátoři dobrali zajímavého čísla konečného počtu přichozích. Střídmy odhad zněl - kolem dvou tisíc osob. Tak snad až příště.

Více než čtyřicet sdružení, spolků a klubů přijelo do Nechanic prezentovat svou činnost a představit široké veřejnosti výsledky svých aktivit. Od Mateřského centra bylo možné pokračovat ke včelařům, kde bylo možné ochutnat výbornou medovinu přítele Aleše Macely a Tesaře a také si prohlédnout včelí úly předchůdců. Na jevišti rozložili svůj tábor skauti ze Stěžer, pod pódiem kynologové z Dolního Přímu, hasiči z Nechanic, Janákův sbor selských jízd, nechaniční zahrádkáři a jejich kolegové ze Suché, dále Klub důchodců, chovatelé drobného hospodářského zvířectva, Jezdecký oddíl Tůně, Myslivecké sdružení Lověna, hasiči z Pšánek, spolek rybářů, oddíl kopané ze Starých Nechanic s originálním

názvem „Doutnající pařezy“. Nesmím zapomenout na Sokol Nechanice, který čeká v příštím roce oslava 140. výročí založení. Svě zástupce zde měli členové Komitétu 1866 v dobových uniformách rakouské armády z let, kdy se schylovalo a posléze došlo k válce, jež vyvrcholila právě v našem kraji neslavnou krvavou bitvou na Chlumu a dalších vsích 3. července 1866. Nechyběl ani uniformovaný legionář, který připomínal působení našich vojáků v Rusku za první světové války, jeden z členů zastupující Klub vojenské historie, jenž tradice a boje ruských legií připomíná a oživuje. Omlouvám se těm spolkům a klubům, na které jsem si pro přemíru bohatých dojmů nevzpomněl či zapomněl.

V prvním patře mě zaujal nádherně nasvícený malý sál a v něm překrásně naaranžované vánoční výrobky paní Jany Líbalové. Nemohu opomenout na výtvary ze dřeva přítele a vášnivého včelaře Pepíka Petra, bez kterého si nedovedu představit žádnou podobnou akci v Nechanicích. Ten si mě kromě jiného postěžoval: „Člověče, já nebudu mít zítra co prodávat“, a to byla sobota, půl dvanácté dopoledne. Také další prostory prvního patra patřily rudodělným pracím. Návštěvníci se mohli seznámit se způsobem malování na sklo, háčkováním, síťováním a ještě dalšími technikami lidové umělecké výroby a rovněž si zakoupit z vystavených předmětů hodnotný dárek pro

své blízké. Nechyběla ani rarita, jakou jsou výrobky z rakytníku firmy Rakyt v. o. s. ze Lhoty pod Libčany. Téměř celý balkon byl zaplněn adventními a vánočními výrobky šikovných rukou našich spoluobčanů. Pro diváky to byla jedinečná podívaná, doslova pastva pro oči, pro mnohé i cenná inspirace.

Též místní občerstvení „U Sopků“ přišlo mnoha návštěvníkům vhod, zvláště pak dětem. Jeden z pořadatelů této akce, přítel včelař Tesař z Hrádku, mi naznačil, že už nosí v hlavě nápad na další možnosti, jak zviditelnit Mikroregion Nechanicko v příštím roce. Nechme se překvapit.

Ale i tak setkání prokázalo, že toto dobrovolné sdružení obcí je živou a aktivní institucí, která má další předpoklady bohatého a smysluplného rozvoje.

Závěrem bych chtěl velice poděkovat všem, kteří zapůjčili vystavené materiály a fotografie, neméně organizátorům a pořadatelům, kteří se na uskutečnění této opravdu zdařilé akce podíleli a zároveň popřát představitelům mikroregionu ještě mnoho dalších stejně úspěšných kulturně společenských podniků. Kdo si tuto akci nechal ujít, může opravdu litovat!

Pavel Vachek, Nechanice

Pan Rybák v uniformě rakouského pěšího vojska.

Velikonoční dílna

V roce 2007 proběhne na Základní škole a Mateřské škole v Nechanicích již osmý ročník tradiční Velikonoční dílny. Jde o společnou akci žáků praktické školy a žáků běžných tříd ZŠ za pomoci speciálních pedagogů a žáků vyšších ročníků. Velikonoční dílna - to je několik stánků, u kterých se děti nejen seznámí s činnostmi spojenými s Velikonocemi, ale hlavně si samy prakticky ověří svou dovednost a šikovnost. Již od počátku tohoto projektu jsou hlavními organizátory speciální pedagogové a žáci praktické školy. Jedním z důvodů je i vyšší počet hodin pracovního vyučování ve vzdělávacím programu praktické školy. Dostatek času umožňuje profesionální přípravu a zdokonalení v určitých činnostech. Zuzitkování těchto zkušeností se pak nabízí právě v rámci Velikonoční dílny. Nezanedbatelné je i upevnění sebevědomí dětí se

speciálními vzdělávacími potřebami. Nejdůležitějším cílem však nadále zůstává, že Velikonoční dílna je jednou z příležitostí, kdy se všichni zúčastnění vzájemně setkávají, lépe se poznávají, komunikují spolu a mohou si vyměnit různé poznatky. Tím se následně upevňují kladné vztahy ve škole a vytváří se zdravé klima.

Letošní ročník proběhne 3. dubna 2007 v Kulturním domě v Nechanicích. Budeme plést pomlázky a klíčky pro ptáčky, vyrábět píšťalky, zdobit kraslice a perníčky a mnohé další zajímavé výrobky. Celým dopolednem nás bude provázet pásmo lidových zvyků, písní a pořekadel "Vynášení Moreny". Součástí dílny bude výstava lidové tvorby s velikonočními náměty.

Tato akce je přístupná všem případným zájemcům z řad veřejnosti. Srdečně Vás zveme!

Irena Nováčková, ZŠ Nechanice

Velikonoční dílna v roce 2006.

Státní zámek Hrádek u Nechanic v roce 2006

V loňském roce 2006 navštívilo zámek Hrádek u Nechanic 39.573 návštěvníků.

Kromě klasických prohlídek velkého a malého zámeckého okruhu byly pro ty, kteří upřednostňují hry a legraci před „seriózní“ historií, po čtyři vikendy v roce uspořádány prohlídky s průvodci v dobových kostýmech. Návštěvníci tak mohli zblízka nahlédnout do života „zámeckého panstva a služebnictva“, a to jak asi, s trochou nadsázky, probíhal ke konci 19. století. Byly to akce: „Přijelo panstvo!“, „Zámecký dětský den“, „Harrachovský jarmark“, „Zahradní slavnost“ a „Panstvo odjíždí“, včetně nočních prohlídek zámku. Většinou byly tyto programy doplněny na nádvoří a v zámeckém parku, kde probíhala šermířská klání, ukázky výcviku dravců, lukostřelecká, hudební, divadelní, taneční, či ohňová vystoupení, nebo ukázky tradičních řemesel. Součástí červencového Harrachovského jarmarku a srpnové Zahradní slavnosti pak byly již tradiční večerní divadlo a koncert, ohňostroje a noční prohlídky zámku. V měsíci červnu se konal VIII. ročník hudebního festivalu „Romantický Hrádek“, kdy během čtyř večerů vystoupili v zámeckém Zlatém sále přední čeští interpreti s repertoárem klasické a romantické hudby. Festival si za dobu svého trvání našel i své abonenty. Kromě významných osobností regionu za ním každoročně přijíždějí posluchači z blízkých i vzdálenějších měst a obcí, včetně cizinců. Potěšující je, že cestu si k němu našli

i obyvatelé z blízkého okolí. Pro příznivce historie byla v prázdninových měsících v západním křídle zámku opět zpřístupněna výstava dobových exponátů z 19. a 20. století vztahující se k zámeckému areálu a k rodu Harrachů, která je průběžně doplňována dalšími nově objevenými historickými dokumenty a předměty.

Zcela výjimečnému zájmu veřejnosti se těší kulturní akce, kterou pořádá správa zámku v době adventu, tj. výstavu „Vánoce na zámku“. Ke konci minulého roku ji během dvou týdnů a tří vikendů shlédlo bezmála 9 tisíc návštěvníků, což byl rekord. Zároveň s výstavou byla zpřístupněna i původní zámecká kuchyně, kde si návštěvníci snadno navodili vánoční náladu pravým zámeckým anglickým punčem. Sezónu uzavřely adventní koncerty ve Zlatém sále klasickou hudbou, vánočními kolečkami a poetickým recitálem herečky Hany Maciuchové.

Jinou kapitolou ze života zámku - méně příjemnou - je financování stavební obnovy a údržby. Pro rok 2006 nám opět nebyly v dostatečné míře přiděleny finanční prostředky na pokračování obnovy fasád a ani na další nutné a dlouhodobě plánované opravy a údržbu. Z přidělené finanční částky na obnovu 1.000.040 Kč (z které je nutné odečíst 19%, neb nejsme plátcí DPH!) se v roce 2006 podařilo zajistit dokončení rekonstrukce a restaurování dřevěného točitého schodiště v hodinové věži.

V údržbě, na kterou jsme měli cca 500.000 Kč, byly opraveny čas-

ti dřevěných historických podlah ve schodišťové hale, v jednom depozitáři a v ubytovně průvodců. Po extrémní zimě musely být opraveny okapy a střešní svody do nádvoří zámku, průběžně probíhaly opravy elektroinstalace a další práce, které jsou nutné pro zajištění provozu. V zámeckém parku jsme se hlavně věnovali zmlazení tisu před jižním průčelím (zřejmě největší v zámeckých parcích Východních Čech) a likvidaci a úpravě poškozených stromů, ohrožujících bezpečnost návštěvníků.

V letošní návštěvní sezóně, která je významná 150. výročí od dokončení stavby zámku (1857), budou opět tradiční akce - květnové „C.a.k. Manévry 1866“, červnový hudební festival „Romantický Hrádek“, červencový „Zámecký jarmark“, srpnová „Zahradní slavnost“ a adventní „Vánoce na zámku“. Stálá výstava věnovaná zámku a rodu Harrachů bude zřejmě doplněna o výroční brožuru. Je nám líto, ale z finančních důvodů jsme museli zrušit „Zámecký dětský den“ a prohlídky zámku s průvodci v kostýmech v měsících květnu a září. Ostatní vyjmenované akce se budeme snažit zachovat.

Na závěr ale jedna pozitivní zpráva. Díky významnému finančnímu příspěvku Nadace Duhové energie byla vloni zpracována projektová dokumentace na rekonstrukci přízemního domku č.p. 49 v zámeckém areálu pro účelové využití, jejíž realizace by měla pokračovat v příštích letech.

A tak se zase těšíme, milí návštěvníci, že k nám opět přijedete strá-

vit příjemné chvíle, odpočinout si a nechat se při tom zase trochu vtáhnout do minulosti...

Ivan Šenk, Správa státního zámku Hrádek u Nechanic

Nově vyznačené cyklotrasy vedoucí přes zámek Hrádek.

Kdo rozbil největší stračovský zvon?

Válečného podzimu roku 1916 objížděly východočeský venkov úřední komise, jejichž úkolem bylo „zrekvírovat dvě třetiny kostelních zvonů k válečným účelům“. Oficiální pojmenování znělo nevinněji – „snímání zvonů“. K jakému účelu se samozřejmě neuvádělo. V kostelích byla zabavena většina mnohdy historicky cenných zvonů, které byly rozbity a použity k přetažení na kanóny.

Do Stračova přijela „zabavovací komise“ 19. prosince 1916. Byl sepsán „Protokol o snímání zvonů“, v němž bylo uvedeno, že náhrada za 1 kg zvonoviny činí 4 rakouské koruny. Byly zabaveny tři zvony. Největší „harrachovský“ zvon 87 cm vysoký o hmotnosti 620 kg (podle pamětníků jej mohli rozhoupat nejméně dva urostlí muži), sanktusníkový zvon o hmotnosti pouhých 27 kg a zvonek v sakristii o hmotnosti 8 kg. Kromě stračovského faráře, starosty a obecních zastupitelů neměli ostatní vesničané zdání, že v brzkou dobu dojde k odvozu zvonů a v kostele zbudě jen jediný. Zůstal ten, který ve stračovské věži visí dodnes a který shodou okolností v původním i současném stračovském kostele vyzváněl od poloviny 19. století. Byl ulit zvonařem Karlem W.

Paulem z Hradce Králové už roku 1849 pro předchozí monumentální chrám postavený za přispění rodiny Harrachovy roku 1848. Protože ale pro něj nebyla ještě dokončena menší věž, byl tento zvon vysoký 62 cm odložen do chrámového Božího hrobu, kde spočinul několik desetiletí. Na věž byl zavěšen až roku 1886, ale zvonilo se na něj jen krátce do roku 1897. V tomto roce při klekání praskl. To se stalo v době, kdy původní harrachovský kostel byl z bezpečnostních důvodů uzavřen. Jeho loď byla postupně odbourávána, neboť se bortila. Pobožnosti se tehdy konaly v prozatímně zřízené kapli na farské zahradě.

V roce 1905 byl ve Stračově postaven nový kostel. Na jeho věž byly zavěšeny dva zvony, velký hrrachovský a nový, který vznikl přetažením onoho prasklého. Je na něm reliéf sv. Antonína Paduánského s prosbou: „Svatý Antoníne Paduánský, oroduj za nás!“ U hlavy světce je další nápis: „Rozezvuc se ku cti a chvále boží“. Připojen je text dedikace: „Tento zvon byl přelit na náklady stračovského faráře Antonína Seligra roku 1904 zvonařem Arnoštem Diepoldem ve Starém Městě Pražském“. Farář za zvon zaplatil 123 rakouských zlatých a nechal jej posvětit v Praze bisku-

pem Františkem Kráslem. 2. dubna 1904 již zvonil na Bílou sobotu v prozatímní stračovské kapli.

Pražský zvonař respektoval přání řídicího učitele Josefa Součka, ředitele kúru, aby zvon naladil do tónu fis, kterým zněl největší zvon, z tercie ais prostředního, dnešního Seligrova zvonu, a z kvinty cis nejmenšího sanktusníku. Pokud zvonily všechny najednou, lidé slyšeli celý melodický akord Fis-dur.

31. leden 1917 je v stračovské obecní kronice uveden jako jeden z nejmudnějších dnů. Byla středa poledne, když početná rekvirovací komise přijela, aby z věže snála šestimetrákového velikána. Tento zážitek si místní občané, ale i vesničané z přifařených obcí nenechali ujít. V té době už byla bezmála stovka mužů na frontách, takže většina přítomných prožívala tyto chvíle s nejrůznějšími pocity. Někteří potlačovali zlost a rozhořčení, jiné zachvátil hluboký žal provázený usedavým pláčem. Uvědomovali si trpce, že velebné tóny zvonu, s nímž měli spojeny ty nejslavnější a nejposvátnější chvíle a prožitky už nikdy neuslyší.

Z kronikářského popisu onoho dne vyplývá, že loučení se zvony bylo nejen důstojné, ale i dojemné. Nejprve se rozezvučel velký zvon.

Zvonil dlouho, krásně, až se posléze k němu připojil menší a mladší, který zůstal zachován dodnes. Zvony zněly společně, pak menší umkl a opět zvonil velký zvon sám. Na rozloučenou, naposledy. Když jeho tóny utichly, bylo slyšet již jen pláč – tichý i usedavý, také srdceryvný a naříkavý. Ne všichni tyto smutné chvíle unesli, mnozí se šli raději vyplakat domů.

Udělal dobře, protože ti, co zůstali, slyšeli z věže již jen podivné zvuky zvonu rozbíjeného přímo na místě. Když byly kusy zvonoviny sneseny a naloženy na vozy, byly dvě hodiny odoledne. Parta rozbíječů se už více nezdržovala a pospíchala do Petrovic, aby tam pokračovala v dalším „snímání zvonů“.

Rakousko-Uhersko takto odzvonilo nejenom libozvučnému akordu fis-dur stračovských zvonů, ale i desetitisícům zvonů odjinud. Získaná zvonovina mu ale nepomohla. Mocnářství světovou válku prohrálo a rozpadlo se. A nás přimělo, abychom si vážili hlasů našich zvonů „jedináčků“, jež nám na věžích zbyly.

Mgr. Karel Dunda

Použité prameny: OÚ Stračov - Pamětní kniha Stračova 1923, SOKA Hradec Králové - fond Archiv fary Stračov (1788-1945), č. 140

Dochovaná část starých mechanických věžních hodin z roku 1891. Tento zvonek s kladivkem odbíjel celé hodiny. Části odbývající čtvrté ani další součásti již neexistují.

Současný stračovský zvon vyzváněl poprvé již 2. dubna 1904 v prozatímní kapli na farské zahradě.

Únor 2007

3. 2.	20:00 hod	Tradiční hasičský ples , hraje Rytmus pod vedením Bohumila Volta, restaurace U Jezírka	Boharyně
8. 2.	18:00 hod	Posezení nad kronikou , pořádá Dámský klub.	Stračov
9. 2.	20:00 hod	Tradiční obecní ples , hraje skupina Svižná těla, hospoda Na kopečku	Hrádek
10. 2.	09:00 hod	Stolní tenis , KP II. třídy mužů Sokol Stěžery - Sokol Kopidlno, tělocvična OÚ	Stěžery
10. 2.	14:00 hod	Stolní tenis , KP II. třídy mužů Sokol Stěžery - Jiskra Nový Bydžov, tělocvična OÚ	Stěžery
10. 2.	20:00 hod	16. ples města Nechanice	KD Nechanice
17. 2.	19:00 hod	Pravidelné taneční večery	KD Nechanice
17. 2.	20:00 hod	Sokolský ples	Bříšťany
17. 2.	20:00 hod	Hasičský bál	Hněvčeves
20. 2.	dopol.	Masopustní rej - pořádá ZŠ Nechanice	KD Nechanice
24. 2.	20:00 hod	Sportovní ples , hudba Blue band, restaurace U Jezírka	Boharyně
25. 2.	09:00 hod	Turnaj v tenise dvojic , informace K. Šimek 777 844 002, nafukovací hala	Stěžery
25. 2.	15:00 hod	Vodnický karneval pro děti	KD Nechanice

Březen 2007

2. 3.	20:00 hod	Tradiční Chalupářský bál , hostinec U Růženky	Pšánky
3. 3.	15:30 hod	Turnaj starších pánů v kopané , informace L. Červinka 731 261 494, nafukovací hala	Stěžery
3. 3.	19:00 hod	Pravidelné taneční večery	KD Nechanice
8. 3.	18:00 hod	MDŽ , pořádá dámský klub	Stračov
9. 3.	19:00 hod	Ples školy	KD Nechanice
10. 3.	09:00 hod	Stolní tenis - KP II. třídy mužů Sokol Stěžery - Jiskra Bernartice, tělocvična OÚ	Stěžery
10. 3.	14:00 hod	Stolní tenis - KP II. třídy mužů Sokol Stěžery - Sparta Úpice B, tělocvična OÚ	Stěžery
10. 3.	16:00 hod	Dětský karneval , restaurace U Jezírka	Boharyně
17. 3.	dopol.	Sběr železa , pořádá SDH	Stračov
17. 3.	15:00 hod	Dětský karneval , pořádá TJ Sokol Stěžery	Stěžery
17. 3.	19:00 hod	Pravidelné taneční večery	KD Nechanice
17. 3.	20:00 hod	Ples sportovců , pořádá TJ Sokol Stěžery	Stěžery
18. 3.	15:00 hod	Pohádka O statečné princezně Máně , Malé divadlo Praha	KD Nechanice
24. 3.	14:00 hod	První jarní šlápota - pěší turistika kolem Stračova. 2 trasy - krátká 5km, dlouhá 10 km. Start od OÚ Stračov	Stračov

Duben 2007

3. 4.	dopol.	Velikonoční dílna - pořádá ZŠ Nechanice	KD Nechanice
7. - 8. 4.		Velikonoční výstava , zasedací místnost MÚ, pořádá MC Nechanice o.s.	MÚ Nechanice
21. 4.	dopol.	Sběr papíru , pořádá TJ Sokol	Stračov
22. 4.	09:30 hod	Slavnostní velikonoční mše svatá , v kostele sv. Jiří v Hrádku u Nechanic	Hrádek
28. - 29. 4.		Čarodějnický turnaj tříčlenných družstev mužů ve stolním tenise	Stěžery
30. 4.	18:00 hod	Pálení čarodějnic , hřiště	Boharyně
30. 4.	19:00 hod	Čarodějnice , u koupaliště	Stračov
30. 4.	20:00 hod	Oslava pálení čarodějnic - sport, živá hudba, stadión TJ Sokol	Stěžery

Ekologický projekt „Děti vnímejme přírodu kolem nás“

- je připravován mikroregiony Nechanicko, Obce památkové zóny 1866 a Urbanická brázda
- bude probíhat na jaře a na podzim 2007 na území všech tří regionů v mateřských a základních školách I. stupně
- spolupráce se Střediskem ekologické výchovy SEVER Hradec Králové <http://sever.ecn.cz>

Za mikroregion Nechanicko se do projektu zapojily mateřské školy Boharyně, Nechanice, Stěžery, Těchlovice, Třesovice a základní školy I. stupně Boharyně, Dohalice, Mžany a Nechanice.

Poznáváme obce mikroregionu – Mokrovousy

Není tomu tak dávno, přesněji na přelomu století nebo možná loňského roku, kdy obec Mokrovousy, zaznamenala 640 let od své první písemně doložené zmínky, neboť tak to občas bývá, že středověká historie mívá rozkolísané datování. Buď jak buď, ať již to byli Zbišek Sokol ze Mžan a Aleš Vřešťovský, kteří údajně již v roce 1360 sídlili na rytířské tvrzi nebo o šest let později Ješek Košťál z Mokrovous, jisté je, že historie obce je pěkně stará a dost zajímavá.

K pozdějším nejznámějším vlastníků, kteří se v držení obce poměrně často střídali, patřil zeman Beneš z Mokrovous nebo Bořek Dohalský z Dohalic, příslušník významného rodu ze sousední vsi, jehož dohalská tvrz přestavěná na sýpku se dochovala dodnes. K důležité změně došlo roku 1707, kdy ves koupila hraběnka Schaffgotschová a připojila ji k rozsáhlému sádovskému panství. Po rodu Schaffgotschů se stali poslední majiteli panství Harrachové.

Existují také dvě verze o původu pojmenování obce. Ta první, poně-

kud pejorativní, říká, že se jednalo o lidi s mokřými vousy, podle množství močálů a mokřadů obklopujících ves. S vodou souvisí i druhá, mnohem pravděpodobnější možnost. „Mokro ve vsi“ díky nářečí, kdy ještě dnes při výslovnosti koncové souhlásky v se tato mění v samohlásku u (viz například koneu, mrkeu, kreu atd.) změnilo na „mokro vo usy“ a pojmenování bylo na světě.

Obec neměla od středověku vlastní kostel. Její obyvatelé se vydatně podíleli na jeho vybudování v těsném sousedství v Dohaličkách. Současný novogotický objekt, ovládající panoramaticky celou krajinu severní části Nechanicka, je po gotické a barokní stavbě třetí v pořadí. Významnou kulturní památkou Mokrovous je socha sv. Antonína Paduánského, přenesená sem z vyhořelého zámku v Sadové.

V novodobé historii poznamenaly obec tři války. Oběma světovým předcházela prusko rakouská, vrcholící 3. července 1866. V prostoru Sadové, Dohalic a Mokrovous nastupovaly do útoku pruské jednotky ve střední části rozsáhlé fronty (na levém křídle to byly Cerekvice nad Bystřicí, na pravém křídle Nechanice) k rozhodující bitvě této války. Na předních strážích v Mokrovousích stál v noci před bitvou prapor vojáků 3. pluku X. rakouské armády. Ráno byl posílen dalšími jednotkami. Proti nim byl dopoledne

nasazen jeden prapor pruského 54. pluku, jehož útok byl krvavě odražen. Když však rakouská armáda byla nucena ustoupit od Sadové k Lipě bylo postavení jednotek v Mokrovousích ohroženo obklíčením. Stáhly se proto na Dlouhodvorskou výšinu a obec obsadil pruský 54. pluk. Setrval zde až do zahájení rozhodujícího útoku na Chlum v 16 hodin. Prudké boje dokládají pomníky a hroby na jižním a severním okraji vsi. V mokrovouském dvoře byl po bitvě zřízen lazaret.

Z první světové války se domů nevrátilo jedenáct mužů, kteří padli nebo zemřeli na válečné útrapy. Na jejich paměť vztyčili spoluobčané v roce 1928 při příležitosti desátého výročí skončení bojů monumentální pomník, dodnes vzorně udržovaný. Relativně nejméně ztrát na životech, v podstatě jen jedna, se udála v průběhu druhého světového válečného konfliktu. Obecní tajemník J. Lhoták byl pro účast v odboji uvězněn a umučen v koncentračním táboře Terezín. Čtyři občané byli totálně nasazení na nucené práce v Říši, další čtyři mladiství byli povoláni na kopání zákopů před blížící se Rudou armádou. Psychický útlak, poněmčování a trvalý strach, nedostatek potravin, to vše překonalo předchozí válečné útrapy za Rakousko-Uherska.

Napjatá situace byla na konci vál-

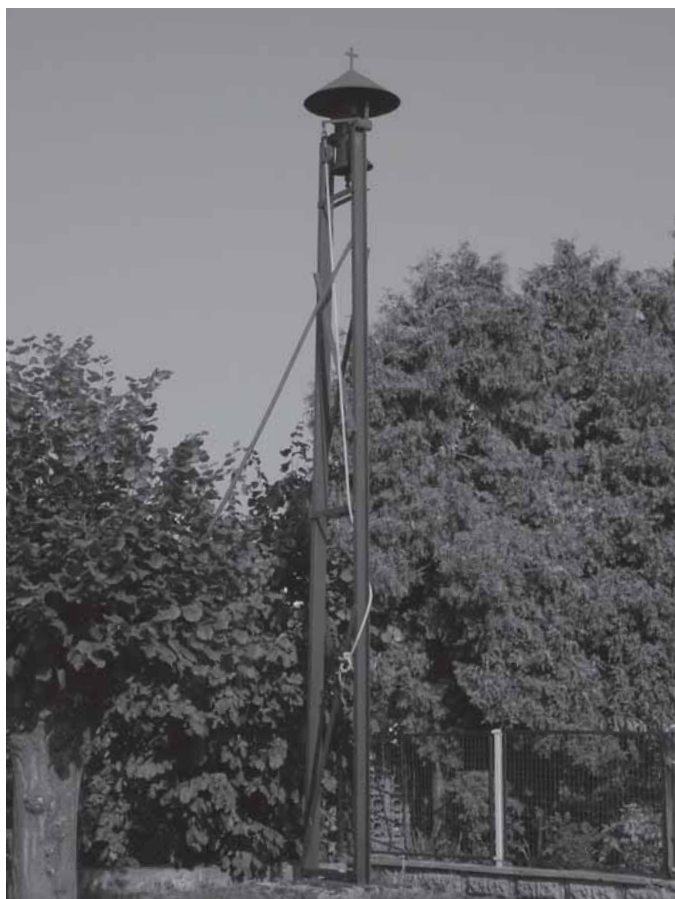
ky, kdy Mokrovousy obsadila početná jednotka ustupující německé armády. Jen shodou náhod nedošlo v květnových dnech při odzbrojování Němců k žádným tragickým událostem.

Kromě kostela neměly Mokrovousy ani vlastní školu. V minulosti chodily děti nejprve do školy v Sadové, později do Dohaliček, kam chodí na prvním stupni dodnes. Starší chlapi a děvčata jezdili na kolech do měšťanské školy v Nechanicích, od roku 1946 navštěvují základní školu ve Věstarech.

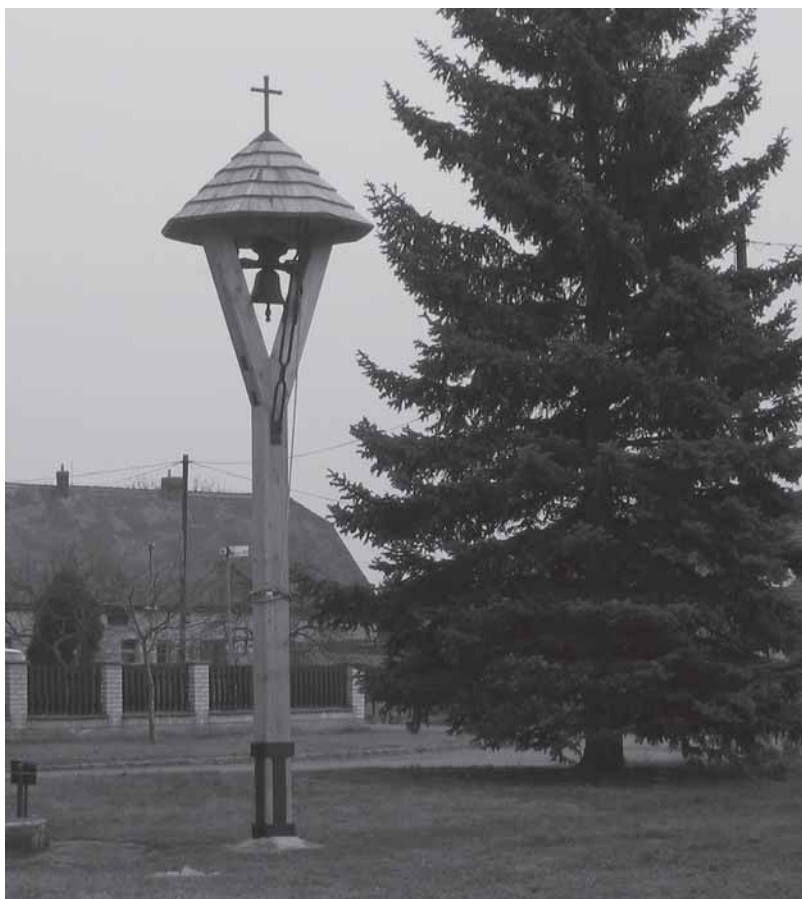
Kulturní aktivity doznaly výrazného vzrůstu již v roce 1907, kdy byl založen Divadelní odbor Hospodářsko čtenářské besedy. V roce 1925 se přejmenoval na Spolek divadelních ochotníků Klicpera. Ochotníci sehráli v hostinci U Rybů řadu zdařilých představení, veseloher i dramát, s nimiž zajížděli na pohostinská vystoupení též do okolních obcí. Po úředním zrušení spolků začátkem 50. let minulého století se divadelníci začlenili jako divadelní soubor do místní osvětové besedy. Divadlo hrával rovněž divadelní kroužek MO ČSM.

Osvětová beseda organizovala v 50. letech dvakrát do měsíce představení putovního kina. V roce 1956 se obyvatelé dočkali vlastního kina, které promítalo každou neděli, odpoledne pro děti, večer pro dospělé.

... pokračování na str. 7

Původní zvonička, sloužila do roku 2006.

Nová zvonička v centru obce.

Pomník padlým z 1. světové války.

Náhrobky z války, 1866.

... pokračování ze str. 6

Nejstarší společenskou organizací je Sbor dobrovolných hasičů, založený roku 1894. Ve své dlouholeté a bohaté činnosti kromě zásahů při požárech v obci i okolí vybudovali hasiči, později požárníci a nyní opět hasiči, zbrojnici, kterou po letech vydatně rozšířili o halu pro požární vůz, místnost pro členstvo a na počest 100. výročí opět novou klubovnu.

Druhou velmi čilou organizací byla myslivecká společnost, která se v roce 1962 přetvořila na Myslivecké sdružení Holá (název podle nedalekého lesa, který je památný tím, že se o něj 3. 7. 1866 tvrdě bojovalo). Samostatnost ztratilo sdružení roku 1978 po sloučení se sousedními myslivci ve Mžanech.

Raritou Mokrovous byl místní průmysl. Původní mlýn přebudoval na přelomu 19. a 20. století František Kozák na tkalcovnu, která se z původních 20 stavů v roce 1912 postupně rozrostla na 121 stavů. A to ještě před tím postavil tento podnikatel v roce 1892 sušárnu na čekanku, jejíž provoz byl zastaven po více než padesáti letech v roce 1949.

Přesto vždy bylo hlavním zdrojem obyvatel Mokrovous zemědělství. Po překonání hospodářské krize

na začátku 30. let minulého století a tvrdých opatření okupační správy za války, spočívajících v odvádění všech produktů a ponechání pouhého minima pro vlastní spotřebu, se první pokusy o kolektivizaci objevily počátkem 50. let. Menšinové JZD bylo založeno roku 1952. Po počátečních potížích se v roce 1974 rozrostlo o sousední zemědělské podniky v Popovicích, Třesovicích, Dohalicích a Horních Dohalicích. Vzniklo tak nové JZD Rozkvět se sídlem v Mokrovousích. Obhospodařovalo úctyhodných 1.150 ha zemědělské půdy, chovalo početné stavy skotu a drůbeže a čítalo 258 členů.

Snaha politických orgánů vytvářet megalomanské celky vyústila v roce 1986 ve sloučení s JZD Mžany, které na sebe strhlo i vedení družstva. Po roce 1989 prodělalo družstevní hospodaření krizi, z názvu družstva zmizel titul Vítězný únor a slovo Jednotné. V roce 1992 se přetvořilo v Mokrovousích vedle toho vznikla roku 1993 společnost Agrohelf zabývající se opravárenstvím a firma Agrocom. Několik rolníků se vrátilo k soukromému hospodaření. Mžanské družstvo dosahuje nadále solidních výsledků.

Evidentně nejbohatší rozvoj zaznamenaly Mokrovousy v půlstoletí od skončení druhé světové války. Různých akcí týkajících se zvelebení obce se uskutečnilo tolik, že je možné podat jen jejich stručný výčet bez dalšího komentáře:

- kanalizace rozvedená postupně po celé obci
 - rekonstrukce veřejného osvětlení a instalace místního rozhlasu
 - nový most přes Bystřici na cestě k Janovu
 - bezprašný povrch místních komunikací a nový chodník k budově MNV
 - zřízení železniční zastávky v Dohalicích z iniciativy mokrovouských a za jejich brigádnické účasti
 - stavba družstevní prádelny a prodejny potravin, vztyčení nové zvoničky
 - na zastávce autobusu vybudována čekárna a zřízena točna
 - stavba koupaliště v roce 1964, které bylo postupně vylepšováno
 - stavba nové budovy MNV v roce 1979, včetně prostor pro místní knihovnu
 - regulace Bystřice, která sice zamezila zátopám, ale napřímením koryta zlikvidovala mnohá romantická zákoutí
- Po roce 1989 pokračovalo zvele-

bování neméně intenzivně. Do vsi byl zaveden vodovod a byla plně plynofikována. V budově OÚ byla otevřena ordinace dětského lékaře. V rámci Programu obnovy venkova byla vybudována nová asfaltová vozovka, zlikvidovány černé skládky odpadků, pořízen nový most přes mlýnský náhon, který byl obnoven společně s rybníkem a položena lávka přes Bystřici.

Schválený územní plán umožňuje rozsáhlou výstavbu rodinných domů. V současné době je v obci nově postavených nebo rozestavěných 15 rodinných domů a další výstavba se plánuje. Přípravuje se projekt na vybudování chodníků a celkovou úpravu obce, která bude zahájena a umístěná do nově vznikajícího centra obce v souladu s projektem celkových úprav. Dominantou centra obce je nová obecní zvonička, protože stávající již dosloužila.

Bohužel ne vše se zdařilo. Bude nutno dále jednat s majitelem pozemku bývalého parku, jehož část je v soukromém vlastnictví. Obec zde plánuje vybudovat dětské hřiště.

Zpracováno podle publikace Mokrovousy 1364 - 2000 a podkladů starosty obce.

redakce

Novinky z Lodína

V obci byly dokončeny práce na inženýrských sítích a komunikaci ke 34 novým parcelám pro výstavbu rodinných domků.

Tyto stavební parcely obec nabízí k prodeji. Každá parcela má napojení na inženýrské sítě (kanalizace, vodovod, plyn, el. přípojku) a komunikaci.

Velikost parcel je cca 1.000 m². Cena je 200,- Kč/m². K ceně parce-

ly je připočítáván jednorázový příspěvek ve výši 30.000 Kč za vývody inženýrských sítí na parcelu a ukončení elektrické přípojky a plynu ve sloupku HUP.

Dále obec zahajuje přestavbu objektu bývalé obecní školy, ve které bude 6 bytových jednotek, provozna kadeřnictví, knihovna a klubovna pro místní dobrovolné spolky. Hodnota přestavby je plánována ve

výši 14 mil. Kč.

V obci byla také dne 12. 1. 2007 znovu otevřena obecní hospoda, kde jsou zajišťovány mimo jiné i společenské akce jako jsou plesy, svatby, rodinné oslavy a podobně, dle přání zákazníků. Tyto lze po vzájemné dohodě objednat na tel. číslech 604 118 776 nebo 731 017 583.

Jaromír Pelánek
starosta

„Kulturní“ dědictví a současnost“ - Opomíjené památky

Takové téma bylo zvoleno pro třetí ročník konference „Kulturní dědictví a současnost“ pořádané 9. listopadu 2006 v Muzeu východních Čech v Hradci Králové, pod záštitou hejtmána Královéhradeckého kraje ing. Pavla Bradíka a primátora města Hradec Králové ing. Otakara Divíška. Pořadatelé konference byli Společnost ochránců památek, Krajský úřad Královéhradeckého kraje a hostitelská instituce. Zúčastnili se jí jako přednášející též odborníci památkáři z Prahy a dalších krajů.

Do programu byla zařazena též přednáška Drobné památky Mikroregionu Nechanicko. Zaměřil jsem se v ní nejen na výčet, ale zejména na hodnocení jednotlivých kategorií této části kulturního dědictví minulosti, včetně obrazové prezentace plošně promítané. Jednalo se převážně o objekty, které z různých důvodů nejsou zařazeny do ústřední evidence památek a tudíž ani nepodléhají ochraně podle zákona o státní památkové péči.

Zatímco zákonem chráněných památek jsou na území mikroregionu evidovány tři desítky a nacházejí se v 17 obcích, tvoří druhou kategorii, mnohem obsáhlejší a dost často opomíjenou, na 110 památek místního významu, především církevní charakteru, či s církevní symbolikou – tj. soch, ukřižování, pouhých křížků, zvoníčků, kapliček. Do kategorie světských památek spadají pamětní desky a pomníky padlých v první světové válce. Vedle toho je v mikroregionu ještě velká samostatná skupina 120 památek na válku v roce 1866. Ty se nacházejí přímo na katastru dvaceti vesnic nebo v jejich intravilánu.

Toto nemalé a nezanedbatelné kulturní dědictví je poněkud nerovnoměrně rozděleno mezi všech padesát vesnic, osad a město Nechanice. Díky vedení mikroregionu byla v minulém roce většina digitálně zdokumentována, až na některé pomníky z války r. 1866. Protože jsem se této akce zúčastnil, mohl jsem posoudit stav jednotlivých objektů a rád bych touto cestou informoval veřejnost o svých poznatcích.

Nejčastějším problémem a bolestí je u celé řady těchto památek jejich bezprostřední okolí. Je to zejména vzrostlá zeleň, především stromy nebo vysoké keře, které obklopují sochy světců nebo jednotlivá ukřižování, občas i ostatní pomníky. Tyto neošetřené dřeviny svými větvemi odírají měkký pískovec, vytvářejí drobné jamky, ve kterých se usazuje prach a další nečistota. Tato místa jsou potom napadána mechy a lišejníky, které dále rozrušují kámen.

V udržení a dalším růstu jim posléze napomáhá vhodné vlhké mikroklima v období dešťů. Listoví stromů nepropouští po dešti sluneční paprsky. Nejde naprosto o vykácení okolních stromů, ale o jejich citlivé ošetření, právě nyní v době vegetačního klidu.

Tímto způsobem je nutné upravit například okolí Madony na Hrádku, sv. Jana Nepomuckého v Sadové a Dolním Přímu, ukřižování v Popovicích, Homyli a Kuncicích a také při cestě vedoucí ze Stračova do Dubu, či sochu sv. Václava při vjezdu do Kunčic. Jinde by naopak stačilo udělat kolem té které plastiky pořádek, odstranit vzrostlé kopřivy a další plevele, například u pomníku padlých ve Stěžírkách. Vzorný pořádek je naopak kolem sochy sv. Jana Nepomuckého v Boharyni, rovněž v Dohalicích, ačkoli donedávna tomu tak nebylo, u sv. Václava v Sobětuši, (zatímco v Tůni hyzdí pozadí sochy tohoto zemského patrona zeleně natřený plech jakési boudy), ukřižování v Horních Černůtkách a v řadě dalších lokalit.

Existuje bohužel i několik míst, kde tyto místní památky jsou mechanicky poškozeny. Tak je tomu v případě ukřižování v Pšánkách, Dubu a na kopci za Zvíkovem směrem k Chaloupkám. Citelně je poškozena socha Panny Marie na okraji lesa u Suché, socha sv. Marka ve Stěžerách a také pomník padlých před obecním úřadem, jehož pískovec je rozleptáván kyselými dešti. Zde jsou vážně narušeny i dvě památky chráněné zákonem – vzácné renesanční sgrafito na východní stěně zámku a střecha hospodářské budovy v zámeckém areálu.

Jinde se na památkách podepsal zub času milosrdněji. Jsou pouze znečištěné a stačilo by jejich přiměřené ošetření. To platí i o památkách na první světovou válku a zejména na válku v roce 1866. Představitelé obcí by se neměli spoléhat pouze na iniciativu Komitétu pro obnovu památek z války 1866, který má své působení nad rámec kraje a je dobrovolným občanským sdružením, ale vyvíjet vlastní iniciativu pro zachování tohoto ojedinělého fenoménu. To platí zvláště nyní, kdy byla zřízena jižní trasa naučné cyklostezky doprovázená vysvětlujícími panely na místech větší koncentrace těchto

památek.

Jako příklad hodný následování mohou uvést vzorné restaurování čtyř důstojnických náhrobků v mechanickém parku, realizované jako maturitní práce dvou studentek restaurátorského ročníku hořické kamenicko-sochařské školy. A to pouze za režijní cenu použitého materiálu. Naopak trvalým problémem je zde současná přístupová cesta na vojenský hřbitov u Bažantnice.

Spolupráce s hořickou kamenicko-sochařskou školou se jeví jako výhodná, protože žáci ročníku, který je specializován na restaurování kamene, mohou obnovovat ty plastiky, které nejsou vedeny jako nemovitá kulturní památka chráněná podle zákona, a to buď v průběhu studia brigádně, zejména pokud jde o očištění soch, nebo jako závěrečnou maturitní práci, kterou jim vybere a určí jejich třídní profesor. Předchozí konzultace vedení obce o takovémto záměru s ředitelstvem školy je nutná.

K větším sakrálním stavbám patří kapličky. Je jich v mikroregionu celkem deset, z toho dvě hřbitovní na Probluzi a v Lubně. Mohlo jich být o dvě více, kdyby obě nechanické nebyly v druhé polovině minulého století zbytečně a neuváženě zlikvidovány, jedna z nich naprosto unikátní z litiny v Palackého ulici. Až na dvě současné, dosti zanedbané, jež ke škodě cestovního ruchu se nacházejí v bezprostřední blízkosti zámku Hrádek, jsou ostatní v Těchlovicích, Horních Dohalicích a Puchlovicích vzorně udržované.

Účelem tohoto příspěvku není pouze kritizovat, ačkoli by se našla řada dalších příležitostí, ale o tom

vědět nejlépe sami obyvatelé a funkcionáři jednotlivých obcí. V několika z nich došlo v minulých letech k obnově plastik z finančních prostředků Programu obnovy venkova.

Když jsme dokumentovali jednotlivé památky, nenašli jsme v Hříbsku na návsi sochu sv. Václava. Dotazem u starosty Stěžer jsme poté zjistili, že byla odvezena k opravě. Dnes se již skví znovu na svém místě. Podobně vzorně byl obnoven pomník padlých v Boharyni. Zde zbývá ještě se postarat o lepší vzhled pamětní desky Dr. Ulricha, zastřeleného za okupace nacisty. Loni v listopadu byl restaurován monumentální pomník MUDr. Jana Štrose, zakladatele Sokola v Nechanicích, jako předzvěst letošního 140. výročí založení této tělovýchovné jednoty. V Radkovicích byla při příležitosti udělení znaku obci na návsi vztčena nová zvonička a vedle ní pískovcová stěla s tímto erbem.

V krátkém článku nelze vyjmenovat všechny kladné a bohužel ani ostatní záporné příklady. Všechny tyto památky mikroregionu jsou součástí našeho kulturního dědictví, naši předkové je pořizovali na památku padlých, nebo z hlubokého náboženského přesvědčení. Měli bychom tudíž nejen z úcty k nim, ale i proto, že tvoří nedílnou součást životního prostředí, starat se pravidelně o jejich vzhled, aby jejich stav a okolí neodpuzoval nejen domácí, ale i občasné hosty a návštěvníky Nechanicka.

Václav Pražák, prom. hist.

Metodické pokyny k běžné údržbě kamenných plastik vyjdou v některém z příštích čísel.

Nerošov – Ukřižování se zvoničkou.

Co přinesl rok 2006 ve Sboru dobrovolných hasičů Mžany?

Spolky, tělovýchovné jednoty a družstva patří ke koloritu venkovského života stejně jako spěch, celodenní ruch a dopravní zácpy ve větším městě. Bez spontánní aktivity občanů by se život na vesnici téměř neobešel. K čemu je v Hradci Králové či Pardubicích třeba finanční podpory města nebo i kraje, zvládně bez nároku na odměnu v každé menší obci ta či ona aktivní skupinka myslivců, fotbalistů či rybářů. Nejinak je tomu také ve Mžanech, kde již od roku 1886 působí Sbor dobrovolných hasičů - ve zkratce SDH. Členové jednoho z nejstarších sborů v našem okolí stáli desítky let u zrodu většiny důležitých aktivit Mžan a dalších dvou obcí Dubu a Stračovské Lhoty.

SDH Mžany se s minimálními náklady, ale o to větším zaujetím bez větších problémů přenesl do dnešní náročné doby. V současnosti čítá čtyřicet osm členů (32 mužů, 3 ženy, 8 chlapců a 5 děvčat). Díky své aktivní protipožární činnosti byla naše jednotka zařazena do plošného pokrytí Královehradeckého kraje jako JPO III, tj. určená k působení i mimo katastr obce. Touto činností se zabývá zejména 16 členů výjezdové jednotky SDH. Ostatní bývají většinou také nápomocni při všech ostatních akcích potřebných pro naše tři obce. Mnozí filmoví diváci jistě pamatují film „Hoří má panenko“. Takovým sborem však naše SDH rozhodně není.

Rok 2006 pro nás začal velmi smutně a to úmrtím dvou českých členů O. Hřebíčka a J. Koníčka a následně i náhlým skolem aktivního člena výjezdové skupiny J. Kvasničky. Nastávající dny nám však nedovolily mnoho času na vzpo-

mínání. Nejprve výjezdová skupina opakovaně zasahovala u lokálních záplav při jarním tání. Poté jsme si několikrát vyzkoušeli součinnost jednotlivých skupin během přívalových dešťů a řešení větrné kalamity se stromy spadlými na komunikaci a rodinný domek. Dále jsme asistovali při dodávce pitné vody do části areálu ZAS Mžany. Před prázdninami jsme spolu s okolními sbory a HZS Hradec Králové, odstraňovali smutné následky nehody polského kamionu převážejícího živou drůbež. Během letních veder a „babího léta“ jsme nesčetněkrát prováděli likvidaci obtížného hmyzu - divokých včel, vos a sršní. Místa těchto zásahů byla velmi rozmanitá. Od rodinných domů, hřbitova až po komín naší základní školy či rybářskou chatu u Kozinského rybníka v Sadové. Léto nás také vyzkoušelo při asistenci a první pomoci během dopravní nehody v naší obci. V září jsme byli účastníky okrskového námětového cvičení v Lochenicích (požár hostince s vytvořením dálkového transportu vody). Celoročně jsme absolvovali řadu dalších praktických a teoretických školení. Při nich byl kladen důraz zejména na samostatnost všech členů výjezdové skupiny sboru.

Kromě cisterny CAS Š 706 RTHP, určené převážně pro zásahy u požárů, byla z prostředků obce vylepšena výstroj o zásahové komplety a dýchací techniku. Dále jsme doplnili strojový park naší jednotky o speciální zásahový vůz DA 8 AVIA 30K. Je vybaven čerpadlem PS 12, motorovou pilou, věcnými prostředky pro likvidaci ropných havárií a řešení dopravních nehod, lezeckou výbavu, výstrojí pro práci na vodě včetně laminátového člunu, prostředky pro odchyt nebezpečného hmyzu a pomůckami pro první pomoc s rozsáhlou lékárníčkou.

Náš sbor však není pouze akční jednotkou, nýbrž zdravým jádrem společenského života uvedených obcí.

To každoročně dokazujeme například přípravou velmi populárního červnového dětského dne spojeného s desítkami atraktivní včetně juniorského traverzu přes potok, dětského veslování po rybníku Stavka, ukázkou požární techniky či vystoupením šermířů a pěveckého sboru. Díky objevu mnoha talentovaných divadelních ochotníků mezi našimi členy a příznivci jsme mohli 22. prosince zorganizovat i druhý kulturní vrchol sezóny - živý Betlém. Byla to hra se zpěvy pořáda-

ná jako součást vánočního vystoupení dětského sboru Kaštánek.

Doufáme, že ochota a nadšení našich pracovitých členů vydrží i v tomto roce. Ve spolupráci s obcí dokážeme vyřešit neplánované nesnáze a zajistit všechny naprogramované akce. Sobě, všem našim příznivcům i Vám přejeme do letošního roku hodně zdraví a osobní pohody a samé dobré zprávy...

Vladimír Koblížek
(kronikář SDH Mžany)

Mžanští hasiči při odstraňování nehody kamionu převážejícího drůbež.

Mateřské centrum

Vážení občané, ráda bych vás informovala o vzniku Mateřského centra Nechanice o.s. v Nechanicích. Mateřská centra zřizují zpravidla matky na mateřské dovolené, zajišťují programovou náplň, aktivně se podílejí na samosprávě centra. Mateřská centra jsou místa, kde jsou děti vítány, nacházejí zde kamarády, vidí svou matku v jiné roli než v domácnosti. Centra vznikají dobrovolnou činností občanů, kteří umožňují rodinám s dětmi účastnit se vzdělávacích a tvořivých programů, jednorázových akcí, ale také programů dlouhodobého charakteru.

Naše občanské sdružení bylo registrováno na Ministerstvu vnitra 18. 9. 2006. Doposud jsme připravili několik akcí pro širokou veřejnost. Drakiádu, Cestu ze světýlky za strašidýlky, Strojní stromečku pro zvířátka. S ostatními spolky jsme měli tu čest seznámit se v listopadu na 1. společenském setkání spolků, klubů a občanských sdružení Mikroregionu

Nechanicko. Maminky mohly navštívit přednášku finančního konzultanta. Od 2. 11. 2006 mohou zájemci pravidelně navštěvovat se svými dětmi hodiny hudební výchovy. Menším dětem jsou určeny dopolední hodiny od 10.00, starším pak odpolední od 16.30 každý čtvrtek v zasedací místnosti MÚ v Nechanicích.

25. 10. 2006 jsme byli přijati do Sítě mateřských center jako 183. člen. 10. 11. 2006 jsme převzali ve Smetanově domě v Litomyšli certifikát SPOLEČNOST PŘÁTELSKÁ RODINĚ.

13. 12. 2006 jsme podepsali smlouvu o výpůjčce nebytových prostor, které se nacházejí v sutereňu kulturního domu v Nechanicích. Tyto prostory je však nutné zrekonstruovat, abychom v nich mohli zahájit činnost s dětmi. Což v současné době řešíme. Rádi uvítáme v našich řadách i vás a vaše děti! Děkujeme všem, kdo nám pomáháte!

Hana Jarošová

Sbor dobrovolných hasičů v Boharyně

Dne 6. ledna 2007 proběhla Výroční valná hromada, kde byla zhodnocena činnost za uplynulý rok.

Rok 2006 byl pro SDH Boharyně vcelku úspěšný. Podařilo se nám výrazně posílit náš hasičský sbor a to o 11 členů (7 žen a 4 muže).

SDH Boharyně vyjížděl ke třem zásahům, z toho ke dvěma do Homyle a do Zvíkova. Naštěstí u těchto požárů nebyl nikdo zraněn.

V loňském roce jsme se opako-

vaně zabývali prací s mládeží, a to v rámci programů:

„Požární ochrana očima dětí“ - výtvarná soutěž a „Dětský den“ - ukáзка techniky.

Zaznamenali jsme také jednu výraznou ztrátu. Při zásahu se nám nešťastně porouchalo čerpadlo na cisternu 706 (Trambus). Doposud se nám tento typ čerpadla nepodařilo sehnat. Doufáme, že pro nás v tomto směru bude rok 2007 úspěšnější. SDH Boharyně

TJ Sokol Stěžery - mladí fotbalisté

Mladí fotbalisté Sokola Stěžery se zúčastnili okresních halových přeborů, které se koncem minulého roku poprvé konaly v nové Slavičkově sportovní hale v Chlumci. Nevedli si vůbec špatně. Mladší příprava nepostoupila do tříčlenné finálové

skupiny o jedinou branku, starší příprava skončila na konečném třetím místě, mladší žáci svou soutěž vyhráli a starší žáci podlehli svému soupeři až ve finále. Kvalitní příprava v naší nafukovací hale se začíná projevovat.

Marcel Tuček, Sokol Stěžery

Vítězné mužstvo mladších žáků. Zleva stojí Trenér Aleš Bílek, Petr Hantsch, Roman Skala, Miroslav Trpák, Adam Mlateček, Milan Homolka a trenér Slávek Pech. Ve dřevu Martin Bílek, Matěj Pech a Jakub Vácha. Vepředu Filip Hemelík.

Olympiáda mateřských škol 8. 6. 2007

- hřiště ZŠ a MŠ Nechanice
- disciplíny: běh na 50 m, skok do dálky z místa, skok do dálky s rozběhem, hod do dálky tenisákem, překážkový běh na 50m, štafeta
- 1 disciplína - 1 závodník (podle typu přihlášených MŠ budou zvoleny 1 nebo 2 kategorie)
- zajištění dopravy, občerstvení mikroregion
- zajištění zázemí a rozhodčích v kompetenci základní školy

blíže informace na tel.: 495 447 035, 498 773 921

2. ročník turnaje ve vybíjené základních škol prvního stupně

17. 5. 2007

- hřiště ZŠ a MŠ Nechanice
- zajištění dopravy a občerstvení mikroregion
- zajištění zázemí a rozhodčích v kompetenci základní školy

tel.: 495 447 035, 498 773 921

Základní organizace chovatelů poštovních holubů Nechanice

Vážení přátelé, loňská sezóna nás, chovatelů poštovních holubů, skončila a tak jsem se rozhodl napsat Vám pár řádek o jejím průběhu.

Nový rok nám nezačal dobře. Jak víte, propukla šílená mediální kampaň na téma ptačí chřipka. S každou další uhybnou labutí se stupňoval mediální tlak na společnost, která podléhala iluzi, že brzo všichni zemřeme, pokud budeme jíst kuřata a krůty. A tak mnozí začali shánět Tamiflu - zázračný lék. A aby toho nebylo dost, začali lidé z přehnané obavy shazovat hnízda vlaštovkám, jiříčkám a sundávat budky špačkům. Veterinární správa přikázala zavírat holuby, slepice a husy. Ale co s tažnými ptáky? To nikdo neříkal. A tak, aby byl pořádek, zakázala Veterinární správa jako preventivní opatření výstavy a závody poštovních holubů.

Začátkem května došlo povolení pro závody v tuzemsku a od 1. 6. 2006 bylo možno závodit ze zahraničí, načež se sezóna rozběhla naplno.

Na minulý rok jsme měli naplánováno 19 závodů. Nejkratší ze 110 km vzdálených Zdic a nejdelší z 1150 km vzdáleného LeMans.

Sezóna proběhla bez nejmenších problémů, a tak jsme v polovině srpna při společném opékání mohli oslavit mistra základní organizace př. Františka Gonšenica a také vítěze nejdelšího závodu sezóny LeMan př. Pomezného. V mistrovství OS Hradecko se mezi prvních deset chovatelů zařadili dva chovatelé ze ZO Nechanice, a to na pátém místě František Gonšenica a na osmém místě František Moravec.

V listopadu uspořádal Mikroregion Nechanicko společenské setkání spolků, klubů a občanských sdružení, na němž jsme prezentovali své holuby a př. Valena provedl neopakovatelný výklad pro školáky spojený s vypouštěním holubů.

V prosinci se naše ZO zúčastnila krajské výstavy, pořádané ve Lhotě pod Libčany v krásném prostředí penzionu U Moravců. Zde jsme zaznamenali největší úspěch v historii naší ZO. V kategorii Standard holubů zvítězil př. Jiří Ludvík a v kategorii Standard holubice zvítězil př. František Moravec. Oba budou reprezentovat na celostátní výstavě v Hluku na jižní Moravě.

15. prosince jsme na výroční schů-

zi pořádané v „Oáze u Ságnerů“ předali poháry, diplomy a poblahopřáli vítězům. Všichni se těšíme na příští sezónu!

*Letu zdar!
František Moravec*

Konečné pořadí v ZO Nechanice:

1. František Gonšenica, 2. František Moravec, 3. Rudolf Bartoš, 4. Ludvík Lekeš, 5. Jiří Ludvík, 6. Jiří Valena, 7. Ludvík Pomezný, 8. František Košátko

Prezentace na 1. společenském setkání spolků, klubů a občanských sdružení mikroregionu Nechanicko.